

РЕШЕНИЕ
29 июнь 2022 ел

КАРАР
№ 47

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл жирлеге территориясендә жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәне раслау хакында.

"Жирләү һәм жирләү эше турында" 12.01.1996 ел, № 8-ФЗ Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «санитар-экологик икеайлык турында "30.03.1999 ел, № 52-ФЗ Федераль закон нигезендә," жирләү һәм жирләү эше турында "гы Федераль закон," Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ - 2.1.3684-21 «шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган су һәм эчәргә яраклы су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарыннан файдалануга, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактика) чаралар үткөрүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр һәм САНПИН 2.1.3684-21 нормаларын раслау турында" РФ Баш дәүләт санитар табибының 28.01.2001 №3 карары белән расланган санитар-эпидемиологик таләпләр», Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл жирлеге Уставы белән, жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеген оештыру һәм Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын тиешенчә карап тотуны тәэмин итү максатларында, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл жирлеге Советы карары:

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл жирлеге территориясендә жәмәгать һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында Нигезләмәне (кушымта итеп бирелә) расларга.
2. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл жирлеге Советының 12.07.2010 ел, №22 карары үз көчен югалткан дип санарга.
3. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Шубан авыл жирлегенең мәгълүмат стендында әлеге карарны игълан итәргә һәм Балтач муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Шубан авыл жирлеге
башлыгы урынбасары:

Исмагилов А.А.

Татарстан Республикасы
Балтач муниципаль районы
Шубан авыл җирлеге
Совет карары буенча
Кушымта

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл җирлеге территориясендә жәмәгать һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында

НИГЕЗЛӘМӘ.

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының Шубан авыл җирлеге территориясендә жәмәгать һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында өлеге нигезләмә (алга таба - нигезләмә) "җирләү һәм җирләү эше турында" 12.01.1996 ел, № 8-ФЗ Федераль закон, "Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында "30.03.1999 ел, № 52-ФЗ Федераль закон," җирләү һәм җирләү - 25.12.1996 ел, № 63-ТРЗ «Татарстан Республикасында җирләү һәм җирләү эше турында» Татарстан Республикасы законы," шәһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчәргә яраклы су белән тәэмин итүгә, эчәргә яраклы суга, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, җитештерү, жәмәгать биналарыннан файдалануга, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактика) чаралар үткөрүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр» СанПин 2.1.3684-21 нормалары, " Татарстан Республикасында җирләү һәм җирләү, Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл җирлеге Уставы нигезендә, жәмәгать һәм дини зиратларның эшчәнлеген оештыру һәм Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл җирлеге территориясендә (алга таба – авыл җирлеге) җирләү урыннарын тиешенчә карап тотуны тәэмин итү максатларында Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл җирлеге Уставы белән расланды.

1.2. Авыл җирлеге территориясендә урнашкан зиратлар, гомуми кагыйдә буенча, жәмәгатьчелек тарафыннан үлгән (һәлак булган) кешеләрне җирләү өчен, аларның теләк белдерүен исәпкә алып йә җирләү мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт карары буенча билгеләнә.

1.3. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл җирлеге карары буенча (алга таба – авыл җирлеге башкарма комитеты) авыл җирлеге территориясендә дин тотучы зиратлар төзелә ала.

1.4. Дини зиратлар: Югары Шубан авылы, кадастр номеры 16:12:170101:283; Түбән Шубан авылы, кадастр номеры 16:12:170201:115, Зур Лызи 2 өлеш авылы кадастр номеры 16:12:170501:100;

Жәмөгать зиратлары: юк

1.5. Жәмөгать зиратларында жирлөү дин, хәрби һәм башка гореф-гадәтләрне исәпкә алып башкарылырга мөмкин.

2. ТӨШЕНЧӨЛӘР ҺӘМ БИЛГЕЛӘМӘЛӘР КУЛЛАНЫЛА ТОРГАН НИГЕЗЛӘМӘ

Өлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчөләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

Автокатафалк-жәсәдле табут, үлгән яки үлгән, жирләнгән продукция һәм жирлөүдә катнашучылар өчен махсус жиһазландырылган автотранспорт чарасы.

Жирлөү - табутта яки табутсыз үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен, склеп, саркофаг, мавзолей, пантеон һәм кабердәге туфрак белән чүп савытларын, колумбар урыннарын жиргә бирү яки махсус билгеләнгән участокларда трах жәю процессы.

Туганнар каберлеге - мәрхүмнең (үлгән) жирлөү өчен жәмөгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирлөү урыны, шул рәвешле, үлгән (үлгән) кешенең иренең яки якин туганы күмелгән урында жирлөүне гарантияләү өчен.

Ялгыз жирлөү-ялгыз гражданның, жирлөү бурычын үз өстенә алган зат жирлөү өчен жәмөгать зиратлары территориясендә бушлай бирелә торган жирлөү урыны, шулай ук шөхәсләре Эчке эшләр органнары яки хатыны, якин туганнары яки законлы вәкилләре булмаган яки алар жирлөү мөмкинлеге булмаган гражданның жирлөү урыны.

Гаилә (бала табу) күмелү - өч һәм аннан да күбрәк үлгән (һәлак булган) туганнарын жирлөү өчен жәмөгать зиратлары территориясендә бирелә торган жирлөү урыны.

Туганнар каберлеге-зиратлар территориясендә күпләп һәләкәтләр корбаннарын жирлөү өчен бушлай бирелә торган урын.

Туганнар каберлеге- зиратлар территориясендә күпләп һәләкәтләр корбаннарын жирлөү өчен бушлай бирелә торган урын зиратлар территориясендә массакүләм һәләкәтләр корбаннарын жирлөү өчен (шөхәсләре тулысынча сакланган яки идентификацияләү алмаган гадәттән тыш хәлләрнең шөхәсләре билгеләнмәгән).

Хәрби күмелү- жирлөү хәрби йоласын үтәп, үлгән яки һәлак булган хәрби хезмәткәрләрне һәм аларга тиңләштерелгән категория гражданның жирлөү өчен билгеләнгән жәмөгать зираты участогы.

Мактаулы каберлекләр, кагыйдә буларак, төп жәмөгать зираты аллеясы буенда урнашкан, уңайлы алымнар һәм яхшы күзәтү булган һәм үлгән кешене жирлөгәндә бушлай бирелә торган урыннар, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, авыл жирлеге каршындагы казанышларны нигезләү һәм раслау бурычын алган зат үтенече буенча, вафат булган кешене жирлөү бурычын үз өстенә алган зат үтенече буенча, жирлөү урыннары.

"Мораль яклау" зонасы (мораль зона, Яшел саклау зонасы) - гомуми кулланылыштагы территория һәм жирлөү өчен билгеләнгән объект төзелешен бүлүче зона. Ул зират территориясенең бер өлешен аның периметры буенча яфраклы һәм ылыслы агачлардан, ким дигәндә, ике рәттән тора.

Каберлекләр зонасы- жирләү башкарыла торган зиратның функциональ-территориаль зонасы.

Жирләүне гамәлгә ашыру гарантиясе- үлгән яки үлгән кешене жирләүне Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә тәэмин итә торган гарантияләрнең жыелмасы.

Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге - Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары белән гарантияләнгән Россия Федерациясе гражданнына түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәтләр исемлеге. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеген бирү бурычы гамәлдәге законнар белән жирләү эше мәсьәләләре буенча махсус хезмәткә йөкләнгән.

Зират- жирләү урыны чикләрендә урнашкан һәм кремациядән соң вафат булган (үлгән) кешеләрне жирләү өчен жир кишәрлекләре булган шәһәр төзелеше комплексы.

Каберлекләрне теркәү кенәгәсе - каберлекләрне теркәү кенәгәсе.

Колумбарий- жирләнгән урн. Вертикаль буенча Колумбарий ярусларга бүленә, яруслар мемориаль плитәләр белән капланган урыннарда бүленә.

Жирләү өчен җаваплы зат - жирләү турында мәрхүмнең (үлгән) ихтыярында күрсәтелгән зат йә ире, якин туганнары (балалары, әти-әниләре, уллыкка алынган, туганнары һәм бертуган апалары, оныклары, бабасы, әби), башка туганнары, вафат булган (вафат булган) кешене жирләү, күмү урынын рәсмиләштерү, аны тиешле тәртиптә тоту һәм аны даими карау бурычын үз өстенә алган башка затлар.

Жирләү урыны- үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен яки мәетләрен күмү өчен билгеләнгән жирләү объектының бер өлеше.

Жирләү урыннары- жирләү өчен билгеләнгән жирләү объекты киңлегенең бер өлеше, ул үлгән яки һәлак булган, туфрак белән күмелгән, этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә махсус оештырылган жирләү урыннарын күмү буенча йола гамәлләре үткөрү өчен билгеләнгән. Жирлек территориясендә жирләү урыннары булып жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагында булган һәм үлгән (һәлак булган) кешеләрне жирләү өчен билгеләнгән җәмәгать зиратлары тора.

Кабер - табигый грунтта вемка рәвешендәге жир корылмасы, ул үлгән яки табутта яки аннан башка һәлак булган мәетләрен күмү өчен билгеләнгән.

Кабер өеме - үлгән яки һәлак булган кешеләрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмелгән урында куела торган мемориаль мәгълүмат булган архитектура-скульптура корылмасы.

Җәмәгать зираты- жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт карары буенча үлгән яки һәлак булган кешеләрне жирләү өчен билгеләнгән жирләү объекты.

Дин тоту зираты- жирләү өчен билгеләнгән объект, ул бер дингә (конфессиягә) караган вакытта үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) һәм мәетләрен (жәсәдләрен) жирләү өчен, тиешле кануннар һәм йолаларны үтәп, жирләү өчен билгеләнгән.

Жәсәд- мәрхүмнең гәүдәсе.

Һөйкәл- күләмле яки яссы архитектура формасы, шул исәптән скульптура,obeliskлар, яткан һәм куелган плитәләр, алар хөрмәтенә куелган затлар турында мәгълүмат тупланган (мемориаль мәгълүмат).

Туфрак- кремациядән соң вафат булган (үлгән) мәетенең жәсәдләре.

Жирләү - авыл жирлеге территориясендә булган гореф-гадәтләргә туры китереп, санитар, экологик һәм башка билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә каршы килми торган кеше мәетен (жәсәдләрен) күмү буенча йола гамәлләре.

Жирләү эше-жирләү өчен билгеләнгән объектларны булдыру һәм эксплуатацияләү, шулай ук жирләүне оештыру һәм үткөрү белән бәйле ритуаль, юридик, житештерү, йола (дини) һәм башка төрле хезмәтләр күрсәтүгә юнәлдерелгән мөстәкыйль эшчәнлек төре.

Жирләү кирәк-яраклары- жирләгәндә кулланыла торган ритуаль әйберләр. "Жирләү кирәк-яраклары" һәм "жирләү ритуалы предметлары" терминнары охшаш.

Жирләнүнең теркәү билгесе – вафат булган яки һәлак булган кешенең фамилиясен, инициалларын һәм жирләү датасын, аның туган һәм үлем даталарын, шулай ук жирләү башкарылган участок номеры күрсәтелгән табличка.

Ритуаль хезмәтләр-башкаручының һәм кулланучының турыдан-туры хезмәттәшлегенә, шулай ук башкаручының хәсәдләренә, үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен күмү, жирләү, күмү урыннарын карап тоту буенча эшчәнлегенә нәтижәсә.

Ритуаль оешмалар - Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән төр типтә теркәлгән, жирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт статусы булмаган һәм авыл жирлегенә территориясендә ритуаль һәм шуңа бәйле ритуаль хезмәтләр, шул исәптән жирләү буенча хезмәт күрсәтергә хокуклы юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр.

Зиратны караучы-авыл жирлегенә башкарма комитеты билгели торган, үз функцияләрен түләүсез нигездә башкаручы, күмү урыннарын билгеләү өчен җаваплы зат.

Жирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт-жирләү һәм жирләү буенча хезмәт күрсәтү эшчәнлеген алып баручы, Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән төр типтә авыл жирлегенә башкарма комитеты тарафыннан төзелә торган коммерцияле булмаган оешма.

Туфрак салынган урна – үлгән кешенең калдыкларын салган целлофан пакет. Урна савытлары төрле тышкы бизәлешле булырга мөмкин.

3. ЖИРЛӘҮ ТӨРТИБЕ

3.1. Жирләү зиратта каберләренә урнаштыру һәм карап тоту кагыйдәләре, шулай ук санитар кагыйдәләр һәм нормалар нигезендә башкарыла.

3.2. Гражданлык хәле актларын теркәү органнары тарафыннан бирелгән үлем турында таныклык күрсәтеп, үлгән затның туганнары, я жирләү бурычын үз өстенә алган затлар, жирләүгә рәхсәтне (1 нче кушымта) авыл жирлегенә башкарма комитетына гариза бирү юлы белән (2 нче кушымта) рәсмиләштереләр.

3.3. һәр күмелү билгеләнгән формадагы китапта теркәлә (кушымта 3). Күмелгән каберлекләренә исәпкә алуның төгәлләнгән китабы катгый хисап документы булып тора һәм "Балтач муниципаль районы архивына даими саклауга тапшырыла»

Күмүгә рәхсәт рәсмиләштергәндә, күмелгән урыннарны теркәү кенәгәсендә күмүне теркәү язуы түбәндәгечә башкарыла:

- үлгән (һәлак булган) затның фамилиясә, исемә, әтисенәң исемә; үлгән (вафат булган) затның туу һәм үлү датасы; үлгән (һәлак булган) кешенең яше;

- үлгән (һәлак булган) затның үлү турында герблы таныклығының сериясе һәм номеры үлгән (һәлак булган) затның үлем турында медицина таныклығының номеры);

- күмелү даталары;

- кабер һәм күмү участогының тәртип номеры;

- күмелгән өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме һәм адреслары.

3.4. Жирләү рөхсәттә күрсәтелгән срокта һәм зиратны караучы күрсәткән билгеле урында, жирләүгә рөхсәт белдерелгәннән соң башкарыла.

3.5. Жирләү бурычын үз өстенә алган затка күмүне теркәү турында таныклык бирелә (4 нче кушымта).

3.5. Каберләр зиратның билгеләнгән планировкасы нигезендә эзлекле тәртиптә тезеләләр. Жирләнгән вакытта чардуганнар рәте сакланырга тиеш.

3.6. Мәрхүмне жирләү өчен түбәндәге күләмдәге кабер өчен жир участогы бүлеп бирелә: кабернең озынлыгы - 2 метр, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метр; кабер төбенең тамгасы грунт сулары торышы дәрәжәсеннән 0,5 метрга югарырак булырга тиеш; кабер өстендәге калкулыктар 0,5 метр биеклектә булырга тиеш. Каберләр арасында озын яктар буенча-1 метр, кыска - 0,8 метр.

Чардуганнарның биекlege 1 метрдан артмаска тиеш.

Гаилә (нәсел) күмелү урыны күләме 20 кв. метрдан артмаска тиеш.

3.7. Гамәлдәге зиратта, мәетне кабер булган урында жирләү, жирләү өчен җаваплы затның язма ризалыгы, шулай ук авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәте булганда, элекке жирләү вакытыннан 20 ел үткәннән соң рөхсәт ителә.

3.8. Гамәлдәге зиратта, чардуган эчендә буш урын булган очракта, туганнарны жирләү рөхсәт ителә.

Буш урын булмаганда, туганлык каберлегендә жирләнгән очракта, әлеге жир участогының майданын арттырмыйча жирләү участогы чикләрендә жирләү рөхсәт ителә. Бу очракта беренче һәм икенче каберлекләр арасында араны киметү рөхсәт ителә, ләкин әлеге Нигезләмәнең 3.10 пунктында билгеләнгән чикләрдә.

3.9. үлгән (һәлак булган) затны кабер өстенә жирләүгә яки туганлык каберлегендә жирләүгә рөхсәт жирләүне оештыручы затка бирелә:

- үлгән (һәлак булган) затның герблы үлү турында таныклығының төп нөсхәсе булганда;

- үлгән (һәлак булган) зат белән элек үлгән (һәлак булган) затның якин туганлыгын раслаучы документлар булганда;

- мәетне күмүгә җаваплы заттан язмача ризалык булганда.

3.10. Табутны күмгөндө, гамөлдөгө туганлык (гаилә) киртөлөрөнө күмгөндө, каберләр арасындагы ара 0,5 метрдан да ким булмаска тиеш, табутта күмөлгөн вакытта кабернең тирәнлегә 1,5 метр булырга тиеш.

3.11. Архив документлары (теркөү журналы) булмаганда каберлөргә яки киртөлөрдө буш урыннарға якин туганнарының язмача гаризалары (туганлык дәрәжәсә һәм мөлкәткә хокук-һәйкәлләр, киртөләр һ. б. кабер корылмалары гражданныр тарафыннан бу зиратта күмөлүнә раслаучы документлар күрсәткөндө раслана.

3.12. Берничә кешенә бер табутта күмү рөхсәт ителми.

3.13. Билгеләнгән тәртиптә хужасыз дип табылган каберлекләренә (каберлекләренә) жирләү гомуми нигезләрдә башкарыла.

3.14. Туганлык жирләрендә жиргә туфрак салынган чүплекләренә жирләү, алдагы жирләү вакытына карамастан, рөхсәт ителә.

3.15. Мәетләренә күмү санитар нормалар һәм кагыйдөләр нигезендә, үлем житкәннән соң 24 сәгатътән дә соңға калмыйча яки гадәттән тыш хәлләр булган очракта, медицина һәм хокук саклау органнары рөхсәтеннән соң башкарыла.

3.16. Аеруча куркыныч йогышлы авырулар таралуны булдырмау максатларында итсез этиологиядән, шулай ук аеруча куркыныч инфекцияләрдән (дөвалау оешмаларында үлгән яки ачу өчен патологоанатомия бүлекләренә кергән) үлчеләренә жирләү процессы турыдан-туры патологоанатомия бүлегеннән оцинкланган гербларда башкарыла.

3.17. Югары радиоактив фонына ия булган мәетләренә күмү Россия Федерациясә законнары нигезендә, зиратның махсус бирелгән участогында рөхсәт ителә.

3.18. Мәрхүмнәрнең жәсәдләрен яңадан жирләү башкарма хакимият органнары карары һәм дөүлөт Санэпид күзәтчеләгә органнарының аеруча куркыныч йогышлы авыруларның булмавы турында бәяләмәсә буенча мөмкин. Жирләү мизгеленнән бер ел алдан жирләүнә үткәергә киңәш ителми.

3.19. Жәсәдләренә тартып алган очракта, каберләр билгеләнгән тәртиптә куллануга рөхсәт ителгән дезинфекцияләнергә, салынган һәм планлаштырылган булырга тиеш.

3.20. Кабер калкулыгында жирләгөндә үлгән кешенәң фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, үлем датасын һәм теркөү номерын күрсәтеп билгә куела.

3.21. Ябык зиратларда жирләү тыела, моннан тыш, чүплекләренә туфрак белән күмү очракларыннан тыш.

3.22. Якин туганнары яки алар жирләү мөмкинлегә булмаган очракта, шулай ук жирләү, моргка, суд-медицина экспертизасы учреждениеләренә илтүнә йөкләү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, Эчке эшләр органнары тарафыннан аның шәхесен билгеләгәннән соң мәетнә жирләү эшә мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла (аның булмаганда). - (алга таба - «контракт буенча ритуаль оешма").

3.23. Зиратта үз белдегәң белән жирләү тыела.

4. ГАИЛӘ (РОДОВЫЕ) КҮМЕЛГӘН

4.1. Гаилә (родовое) күмөлгән урыннар мәетнә жирләгөндә дә, булачак каберлекләр өчен дә бирелә.

4.2. Жәмәгәт зиратындагы жир кишәрлекләре гаилә (нәсел) күмөлгән урыннар булдыру өчен авыл жирлегә территориясендә даими яшәүче Россия Федерациясә гражданнырына бирелә.

4.3. Гаилә (нәсел) жирләү урынының күләме 20 квадрат метрдан артмаска тиеш.

4.4. Гаилә (нәсел) җирләү өчен урын бирү яки бирүдән баш тарту турында Карар кабул итү, гаилә (нәсел) күмелүләре реестрын формалаштыру һәм алып бару, гаилә (нәсел) күмелү урыны бирү мәсьәләсен хәл итү өчен гариза бирүчеләр тарафыннан бирелгән документларны исәпкә алу һәм саклау авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

Карар Башкарма комитет карары рәвешендә рәсмиләштерелә.

4.5. Гаилә (нәсел) җирләү өчен урын бирү мәсьәләсен хәл итү өчен авыл җирлеге башкарма комитетына түбәндәге документлар бирелә::

1) гаилә (нәсел) күмелгән урында җирләү (җирләү) күздә тотыла торган затлар даирәсен күрсәтеп, гаилә (нәсел) күмү урыны булдыру өчен урын бирү турында гариза (5 нче кушымта);

2) паспорт яки мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы башка документ күчермәсе, төп нөсхәсен чагыштыру өчен күрсәтеп, ;

3) үлгән кешенең туганнары белән базарда элек җирләнгән туганнары туу дәрәҗәсен раслаучы документлар.

4.6. Барлык тапшырылган документлар опись буенча кабул ителә (6 нчы кушымта), аның күчермәсе гариза бирүчегә аларны кабул итү датасы турында билге белән тапшырыла.

4.7. Гаилә (нәсел) җирләү өчен урын бирү яки аны бирүдән баш тарту турындагы карар барлык документлар белән гариза алынган көннән 30 көннән дә артмыйча кабул ителә.

4.8. Җирләүне турыдан-туры гамәлгә ашырганда гаилә (нәсел) җирләү өчен урын бирү яки аны бирүдән баш тарту турында карар мөрәҗәгать итүче тарафыннан авыл җирлеге башкарма комитетына (җирләнгән көнгә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча) үлем турында медицина таныклығын яисә ГХАТ органнары бирә торган үлем турында таныклыкны, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 4.5 п. күрсәтелгән документларны тапшырган көнне кабул ителә.

4.9. Гаилә (родовое) җирләү өчен урын бирү турындагы карар гариза бирүчегә 30 көнлек (7 нче кушымта) язма рәвештә почта аша җибәрелә яисә җибәрелә.

4.10. Гаилә (нәсел) җирләү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәҗәгать итүчегә 30 көнлек срокта баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, язма рәвештә тапшырыла яисә җибәрелә (8 кушымта).

4.11. Гаилә (нәсел) күмүне булдыру өчен урын бирүдән баш тарту, рөхсәт ителә әгәр дә:

1) мөрәҗәгать итүче недееспособный зат булып торса;

2) мөрәҗәгать итүче Гаилә (нәсел) күмелүләре булдыру өчен урыннар бирелергә мөмкин булган зиратлар исемлегенә кермәгән зиратта урын алу теләген белдерде;

3) мөрәҗәгать итүче 4. 5. пунктында күрсәтелгән барлык документларны тапшырмаган., 4.8. әлеге нигезләмәнең 1 пункты;

4) мөрәҗәгать итүче вафат булган кешенең (ата-аналар һәм балалар, уллыкка алучылар, бабай, әби һәм оныклар), тулы һәм тулы булмаган (уртак әтисе яки әнисе булган) туганнар һәм сеңелләре белән турыдан-туры килә торган һәм иңчә линия буенча туганнарының (туганнары)булып тормый.;

5) мәрәжәгать итүче зиратның структур үзенчәлекләре һәм җирләү урынының архитектур-ландшафтлы мохите белән бәйлә рәвештә гаилә каберлекләре өчен бирелми торган җир кишәрлеген алу теләген белдерде;

6) мәрәжәгать итүче авыл җирлеге территориясендә даими яшәүче Россия Федерациясе гражданы булып тормый.

4.12. Гаилә җирләү өчен җир участогын сайлаудан баш тарту гаилә җирләү өчен җир участогын сайлау турында гариза белән кабат мәрәжәгать итү өчен киртә булып тормый.

4.13. Гаилә (нәсел) җирләү өчен урын бирү турында кабул ителгән карар нигезендә, авыл җирлеге башкарма комитеты гаилә (бала табу) җирләү өчен урын бирү турында таныклык бирә һәм аны жиде календарь көннән дә артмаган, ләкин мәетне җирләүгә туры килгән очракта, җирләү көненә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча тапшыра.

4.14. Гаилә (нәсел) күмелү урыны күрсәтелгән таныклык бирелгән зат тарафыннан киртәләп алынырга тиеш.

4.15. Гаилә (нәсел) күмелгән урыннарда җирләү урынына архив документлары булмаган очракта, җирләү бурычын алган затның язма гаризасы нигезендә, аның шәхесен таныклаучы паспорт яки башка документ күрсәткәндә авыл җирлеге башкарма комитеты рөхсәте белән башкарыла., 4.8. 1. әлеге нигезләмәнең 1 пункты.

5. МАКТАУЛЫ КҮМЕЛГӘН

5.1. Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, авыл җирлеге алдында казанышлары булган вафат (һәлак булган) гражданның истәлеген мәңгеләштерү максатларында жәмәгать зиратлары территориясендә, авыл җирлеге башкарма комитетының тиешле карары нигезендә, аерым җир участкалары (зоналары) каралырга мөмкин.

5.2. Җирләү мактаулы күмелгән урыннарда башкарылырга мөмкин булган затлар исемлегенә авыл җирлеге башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

5.3. Мактаулы күмелгән урынның күләме авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан 6 квадрат метрдан да ким булмаган күләмдә билгеләнә.

5.4. Мактаулы күмелгән урыннарда җирләү рөхсәт ителми.

6. ХӘРБИ КАБЕРЛЕКЛӘР

6.1. Жәмәгать зиратлары территориясендә авыл җирлеге башкарма комитетының тиешле карары нигезендә хәрби каберлекләр өчен аерым җир кишәрлекләре (зона) каралырга мөмкин.

6.2. Җирләү һәм җирләү эше өлкәсендә Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән 5 кв. м майданлы затларның җирләү урыннары бушлай бирелә.

7. ТУФРАК КАЛДЫКЛАРЫН УРНА БЕЛӘН КҮМҮ

7.1. Җирләү урнада да, урнасыз да башкарылырга мөмкин. Күмүнең түбәндәге ысуллары булырга мөмкин:

һәйкәл кую белән туфрак калдыкларын җирләү;

һәйкәл урнаштырмыйча гына туфрак калдыкларын җирләү;

Колумбариядә туфрак салынган урна урнаштыру (кайгы диварында);

Туфрак калдыклары черегән булса.

7.2. Зиратта җирләнгән чүплекләренә күмү кремация турындагы документлар һәм җирләү өчен җаваплы зат паспорты нигезендә башкарылырга тиеш.

7.3. Урнада мәрхүмнең фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм теркәү номеры язылырга тиеш.

7.4. Җирләү өчен җаваплы затка мәет көле салынган савытны күмү турында таныклык тапшырыла (9 нчы кушымта). Шул ук вакытта күмүләренә теркәү китабына тиешле язма кертелә.

7.5. Махсус корылманың(колумбариянең) мәрхүмнең көле урнаштырылган уемтыгы махсус мемориаль плитә белән ябылырга тиеш, ә мәрхүмнең каберенә һәйкәл куелырга мөмкин. Плитәдә яки һәйкәлдә түбәндәге мәгълүматлар күрсәтелә:

исеме, атасының исеме һәм мәрхүмнең фамилиясе;

вафат булучының яшәү чоры.

7.6. Мәрхүмнең көле салынган урна аерым участка яисә туганлык җирләвенә күмелергә мөмкин.

Мәрхүмнең көле салынган урна туганнар каберенә җирләнгән очракта, авыл җирлеге башкарма комитеты рәхсәтен дә алырга кирәк. Күмүләренә теркәү китабына күмелгән урын турында билге ясала.

7.7. Мәрхүмнең көлен тарату авыл җирлеге башкарма комитеты рәхсәте белән гамәлгә ашырыла. Көлне таратканда, бу җир өчен билгеләнгән территориядән читкә көл элгү рәхсәт ителми. Көл тараткан урыннарында истәлек билгеләрен урнаштыру авыл җирлеге башкарма комитеты карары буенча гамәлгә ашырылырга мөмкин.

8. ДИНИ ЗИРАТЛАР

8.1. Дини зират-җирләү өчен билгеләнгән объект, ул бер дингә (конфессиягә) караган вакытта үлгән яки һәлак булган кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) һәм көлләрен, тиешле кануннар һәм йолаларны үтәп, җирләү өчен билгеләнгән.

8.2. Дини зиратларның эшчәнлек тәртибе, тиешле дини берләшмәләр белән килештереп, авыл җирлеге советы тарафыннан билгеләнә. Авыл җирлеге территориясендә дини зиратларның эшчәнлегенә гражданнар тарафыннан мөстәкыйль рәвештә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

8.3. Дини зиратлар дини берләшмәләр тәкъдиме буенча төзелә, аларның уставлары зиратларда дини йолаларны гамәлгә ашыруны күздә тоталар.

8.4. Дини зират төзелгәннән соң, аның статусын иҗтимагый яки башкача үзгәртү рәхсәт ителми.

Дини зират статусы бирелгән очракта, гамәлдәге зиратка аның статусын иҗтимагый яки башкача үзгәртү рәхсәт ителми.

8.5. Үлгән (һәлак булган) башка диннәренә (конфессияләренә) күмү дини зиратка рәхсәт ителми.

Башка диннәренә (конфессия) каберлекләрен җирләүне булдырмау максатларында үлгән, мәрхүмне җибөрүче, тыныч жан өчен җавап бирүче яки җирләүдә катнашкан дини берләшмә вәкиле, рухани билгеләнгән үрнәктәге

белдерүдә үлгән кешенең теге яки бу конфессиягә каравы турында билге ясыи һәм билге ясаган дини эшлеклесе вазыйфасын күрсәтә.

8.6. Дини зиратларда үлгәннәрне күмү әлеге хәлнең 3, 10, 11 бүлекләре таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

8.7. Дини зират территориясендә башка конфессияләрнең (диннәрнең) нинди дә булса билгеләрен билгеләү яисә сурәтләү тыела.

9. МӨСЕЛМАН ДИНЕНДӘГЕ ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӨНЛЕГЕ ТӘРТИБЕ

9.1. Мөселман дини зиратларында (алга таба - мөселман зираты) каберлекләр шәригать нормалары буенча ислам кануннары буенча житештерелә.

9.2. Мөселман зиратында үлчеләрне күмү көн саен 8.00 дән 17.00 сәгатькә кадәр башкарыла. Аерым очрақларда үлгән кешеләрне 17.00 сәгатьтән соң, кояш баеганчы, әмма 20.00 сәгатьтән дә соңга калмыйча, үлгән кешенең чит шәһәр туганнары үтенече буенча күмү рәхсәт ителә.

9.3. Мөселман зираты территориясендә үлгән кешене күмү табутсыз тәнне тукымасы беләнтөрәп күмү юлы белән генә башкарыла.

9.4. Үлгән кешенең гәүдәсен шактый нык зарарлау (һәлакәтләр, стихияле бәла-казалар, сугышчан хәрәкәтләр) нәтижәсендә мәетне тиешле тукымага (саванга) төрәп булмый икән, моңдый табутка охшаш конструкцияләрдә үлгәннең калдыкларын күмүне башкарырга рәхсәт ителә.

9.5. Үлгән кешене күмү барышында кирәкле йолаларны үткөрүче рухани катнаша, үлгән кешенең гәүдәсен шәригать нормаларына туры китерәп күмүне тикшерә.

9.6. Кабер өстенә куела торган тәмга үлгән кешенең баш очына куела.

9.7. Зиратка бару шәригать нормаларына һәм этика үтәү белән башкарылырга тиеш.

10 ПРАВОСЛАВИЕ ДИНЕНДӘГЕ ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӨНЛЕГЕ ТӘРТИБЕ

10.1. Православ динендәге дини зиратларда (алга таба - православие зираты) күмүләр Рус православие чиркәве йолалары буенча христиан кануннары нигезендә башкарыла.

10.2. Православие зиратында үлчеләрне күмү көн саен 10.00 сәгатьтән 16.00 сәгатькә кадәр башкарыла.

Үлгәннәрне (һәлак булганнарны) күмү Изге Пасха көнендә башкарылмый.

10.3. Үлгән православ христианнарны күмү табутта гамәлгә ашырыла. Мәрхүм башы белән көнбатышка һәм аяклары белән көнчыгышка таба ятарлык итеп кабергә төшереләр.

10.4. Мәрхүмне жирләүдә рухани катнаша, ул кирәкле йолаларны үткәрә, үлгән кешенең каберен һәм мәетен православие традицияләренә туры килү-килмәүгә тикшерә.

Әгәр мәетнең жыры читтән торып (өйдә, гыйбадәт корылмасында яки Панихида үткәргәндә башка урында) житештерелсә, мәрхүм зиратта жырланмый. Бу очрақта мәрхүмне жирләү бурычын үз өстенә алган зат, руханиның турыдан-туры катнашыннан башка, зиратка күмелергә мөмкин.

10.5. Православие зиратында үз-үзләренә кул салучыларны жирләү тыела.

11. ЗИРАТ ТЕРРИТОРИЯСЕ

11.1. Зират территориясе, күмелү ысулына карамастан, функциональ зоналарга бүленә:

- керү функциональ зонасы;
- йола функциональ зонасы;
- күмү функциональ зонасы.

11.2. Каберлекләр зонасы зиратның төп, функциональ өлеше булып тора. Жәмәгать зиратларында ялгыз каберлекләр, гаилә каберлекләре, туганнар каберлекләре һәм мемориаль корылмалар, шулай ук шәхесләре билгеләнмәгән мәетләргә күмү участкалары карала.

11.3. Яндырылган мәетнең көле салынган махсус тартмаларны күмү өчен зиратларда жир кишәрлекләре карала.

12. ЖИҺАЗЛАР, КҮМҮ УРЫННАРЫН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ ҺӘМ КАРАП ТОТУ

12.1. Зиратларда каралырга тиеш:

- 1) зират исеме, эш режимы белән элмә тактасы;
- 2) зират планы белән стөнд. Зиратның төп зоналары планда билгеләнергә тиеш. План белән стөндны төп керү юлы янында куярга кирәк;
- 3) авыл жирлегә башкарма комитеты игъланнары һәм боерыклары, зиратларда булу кагыйдәләре, гражданның хокуклары һәм бурычлары өчен стөнд;

4) вак-төяк чүп жыю өчен чүп савытлары;

5) каты өслекле мөйданчыкларда урнаштырылган чүп-чар өю контейнерлары (асфальтланган, бетонланган). Зиратлардагы чүп-чар жыю урыннары коймаланырга тиеш. Чүп-чар жыелган саен чыгарылырга тиеш.

12.2. Зиратлар янындагы территорияләр тәзекләндерелергә тиеш. Жирләү урыннарын яшеллөндөрү һәм тәзекләндөрү гамәлдөгә нормалар һәм кагыйдәләр белән башкарылырга тиеш.

12.3. Жирләү участкаларында гражданны тарафыннан Агач утырту бары тик яшеллөндөрү проекты нигезөндө генә рөхсәт ителә.

12.4. Жирләү урыннарын төзү һәм тәзекләндөрү буенча барлык эшләр гамәлдөгә агачларны, куакларны һәм үсемлек грунтын максимал рөвештә саклап башкарылырга тиеш. Агач кисүне, санитар-яклау зонасы һәм мораль (яшел) яклау зонасы булдыру өчен, табигый яшел үсентеләрне файдаланып, сайлап алып башкарырга кирәк.

12.5. Яңа булдырыла торган зират территориясә тирәсөндө уза торган мораль (яшел) яклау зонасы 5-10 м киңлектөгә яшел үсентеләр белән тыгыз булырга тиеш.

12.6. Яшел үсентеләр мөйданы зиратның кимөндө 30% мөйданын тәшкит итөргө тиеш.

12.7. Зиратны яшеллөндөргөндө агачтан кабергө кадөргә ара 5 метрдан да ким булмакса тиеш.

12.8. Зиратның бөтен территориясә буенча юл чөлтөре түбөндөгә категориялөргө бүленөргө мөмкин:

- 1) кварталара юллар;
- 2) квартал эчөндөгө юллар;
- 3) кече юллар (сукмаклар, тротуарлар).

12.9. Кварталара юллар автомашиналар йөрү өчен билгелөнгөн, алар кабер өсте корылмаларын алып килү һәм территорияне чистарту өчен билгелөнгөн.

12.10. Квартал эчөндөгө юллар тиешлө зиратка хужалык хөзмөтө күрсөтө торган моторлаштырылган транспортны йөртү өчен билгелөнгөн.

12.11. Кече юллар (сукмаклар, тротуарлар) кварталлар һәм зиратлар участкалары территориясә буенча жөяүлөләр үтү өчен билгелөнгөн.

12.12. Авыл жирлегә башкарма комитеты зиратларны тиешлө тәртиптө тотарга һәм тәэмин итөргө тиеш:

- 1) каберлекләрне исөпкө алу;
- 2) каберлекләрне күмү өчен һәр жир участогын бирүнең билгелөнгөн нормаларын һәм каберләрне өзөрлөү кагыйдөлөрөн үтөү;

3) зиратларның территорияләрендә урнашкан биналарны, корылмаларны, зиратлар коймаларын, зират юлларын һәм майданчыкларын төзек хәлдә тоту һәм аларны;

4) зиратлар территорияләрендә яшеллөндөрү, яшел үсентеләрне карау һәм аларны яңарту;

5) чүп-чар жыю өчен контейнер майданчыкларын төзекләндөрү, барлык зиратларны системалы рәвештә чистарту, чүп-чарны үз вакытында чыгару, корыган чөчәкләр һәм венюклар кую;

6) тиешле хезмәт күрсәтү культурасы;

7) санитар нормаларны һәм кагыйдәләрне үтәү;

8) янгың куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәү;

9) китапта, һәр күмелгән мәетнең жирләү участогының номерларын, каберне, фамилиясен, исемен һәм әтисенең исемен, күмелү датасын һәм жирләү бурычын үз өстенә алган затның фамилиясен, исемен һәм әтисенең исемен, адресын күрсәтеп, билгеләнгән формадагы теркөү.

Китапка язудан тыш, авыл жирлегә башкарма комитеты хезмәткәре зиратның сызымында тиешле билге ясый;

10) кабер калкулыгында үлгән кешенең фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган һәм үлем датасын күрсәтеп билге кую. Тану билгесен урнаштырмыйча гына күмү рөхсәт ителми;

11) зиратлар территорияләрен (күмелгән урыннардан тыш) системалы рәвештә чистарту.

12) дәүләт саклавында булган туганнар каберләрен, һәйкәлләрне һәм каберләрен тиешле тәртиптә тоту.

Зират участогында жирләү өчен жир юк икән, норма буенча участок ябылырга тиеш. Участок периметры буенча әлеге участокның ябылуы турында кисәтеп табличкалар куела.

13. Жирләү өчен җаваплы затлар бурычлы:

1) каберлекләрен (һәйкәл, цоколь, чөчәк түтәлләре, коймалар, күмелгән урыннар турында кирәкле белешмәләр), каберлек өстендәге корылмалар, колумбариядәге урыннар, яшеллекләрен үз көчләре белән яисә килешү нигезендә әлеге ритуаль хезмәтләр күрсәтүче хужалык итүче субъектны җәлеп итеп карап тотарга;

2) кабер өстендәге корылмаларны һәм аларның коймаларын ремонтлау, буяу эшләрен башкару;

3) зират территориясендә урнаштырылган контейнерларга чүп-чар, иске венюклар, сүтелә торган каберләрдән чүп-чар чыгаруны тәэмин итәргә, шулай ук кабер ташларын төзәтәргә, кабер янындагы үткөрү урыннарын чистартырга;

4) авыл жирлегә башкарма комитетына жирләнгән каберлеккә мәрхүмнең коле тутырылган савытны күмгәндә яисә ул савытны кире алганды; кабер өеме корылмаларын урнаштыру (алмаштыру) очракларында мөрәҗәгать итәргә;

5) янгың куркынычсызлыгы таләпләрен үтәргә;

6) күмелгән урын территориясендә чисталык һәм тәртип сакларга;

5) гамәлдәге законнарда, муниципаль хокукый актларда һәм әлеге Нигезләмәдә каралган башка таләпләрне үтәргә.

14. Кабер өстендәге корылмаларны (жирләү өчен участокларны) карау булмаганда, авыл жирлегә башкарма комитеты яки Жирләү эшләре мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт (жирләү өчен җаваплы затка) кабер өстенә

тиешле кисәтү (алга таба – белдерү) урнаштыру юлы белән, каберлекне тиешле тәртипкә китерү тәкъдиме белән туганнарына мөрәҗғәгать итәргә тиеш.

15. Кабер өстендәге корылманың (жирләү өчен участок) тарихи-мәдәни кыйммәтләре билгеләнгән очракта, аның тарихи һәм мәдәни ядкәрләренә саклау һәм алардан файдалану турындагы законнар нигезендә саклануы тәэмин ителә.

16. Жирләнгән һәм яше 15 һәм аннан да күбрәк булган каберлекләргә карата авыл жирлегә башкарма комитеты жирләү һәм кабер базасы торышын тикшерү актын тәзергә (10 нчы кушымта), иске каберлекләренә һәм кабер өсте корылмаларын теркәү кенәгәсендә теркәргә (11 нче кушымта) тиеш.

Каберлекләренә һәм каберлекләренә карау актлары авыл жирлегә башкарма комитетында саклана.

17. Каберлекне тиешле срокта тиешле хәлгә китергән очракта, каберлек өчен җаваплы зат авыл жирлегә башкарма комитетына мөрәҗғәгать итә, ул бу хакта иске каберлекләренә һәм кабер өсте корылмаларын теркәү кенәгәсендә яза.

13. ҺӘЙКӘЛЛӘР, ИСТӘЛЕКЛЕ БИЛГЕЛӘР, КАБЕРЛЕКЛӘР ҺӘМ МЕМОРИАЛЬ КОРЫЛМАЛАР

13.1. Һәйкәл булып зур күләмле һәм яссы архитектура формалары санала, шул исәптән: скульптура,obeliskлар, яткан һәм куелган плителәр, алар хөрмәтенә куелган затлар турында мәгълүмат (мемориаль мәгълүмат) урын алган. Мондый мәгълүмат булмаган объектларны парк архитектуралары дип санарга кирәк.

13.2. Яссы яки күләмле кече формалар, шул исәптән мемориаль мәгълүмат булган, аларны урнаштыру өчен 0,5 квадрат метрдан кимрәк участок кирәк булган транспорнтлар истәлекле билгеләр булып санала.

13.3. Кабер һәм мемориаль корылмаларга мемориаль мәгълүмат булган корылмалар керә. Каберлекләре булмаган, әмма нинди дә булса зат истәлегенә куелган һәм мемориаль мәгълүмат булган корылмалар мемориаль дип санала.

13.4. Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) һәм киртәләренә монтажлау, демонтажлау, ремонтлау, алыштыру язма гариза (12 нче кушымта) нигезендә авыл жирлегә башкарма комитетына жирләү урыны, паспорт яки шәхесне раслаучы башка документ, күмүне теркәү турында таныклык күрсәтелгән очракта башкарыла.

13.5. Кабер өемнәре (һәйкәл, кабер плитәсе, чәчәк түтәлләре, тәре, тиешле күләмдәге киртәләр, жирләү урыны мәйданчыгы) жирләү өчен бирелгән жир кишәрлегә чикләрендә авыл жирлегә башкарма комитеты рәхсәте (13 нче кушымта) белән билгеләнә яисә алмаштырыла.

Һәйкәлләр һәм корылмалар, яисә аларнын өлешләре участок чикләреннән чыгып торырга тиеш түгел.

13.6. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 пунктында билгеләнгән күләмнәрдән тыш жир кишәрлекләрен үз белдекләре белән кулланырга юл куйган гражданныр, аларны язмача кисәткәннән соң, 20 көн эчендә житешсезлекләренә бетерергә тиешләр.

13.7. Бирелгән жир кишәрлегеннән читтә һәм п.п.14.13.; 14.14. билгеләнгән зурлыктан арттырылган корылмалар, күмү өчен җаваплы затны кисәткәннән соң сүтелергә тиеш.

Кабер өстендәге корылмаларны сүтү авыл жирлегенә башкарма комитеты тарафыннан башкарыла, гаепле затларга чыгымнарны кертү белән карала.

Ташландык кабер өстенэ ташланган корылмаларны хужаларга жимерү турында кисәткәннән соң 30 көн эчендә кире кайтару, алар кабер өстендәге корылмаларны жимерү чыгымнарын компенсацияләү шарты белән башкарыла.

13.8. Билгеләнгән төр типтә гражданның (оешмалар) тарафыннан билгеләнгән кабер ташлары аларның милкә булып тора.

13.9. Кабер өстендәге корылмаларны урнаштыру һәм алу эшләре апрельдән ноябрь аена кадәр башкарыла.

13.10. Кабер корылмаларындагы язмалар әлеге каберлектә күмелгән затлар турындагы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

13.11. Һәйкәлләрне урнаштыру күмгәннән соң бер елдан да иртәрәк булмаган вакытта башкарыла.

13.12. Кабер өстендәге корылмаларны күмү урыныннан читтә урнаштыру рөхсәт ителми.

13.13. Билгеләнгән кабер өстендәге корылмаларның биеклегә гәүдәне (калдыкларны) күмү урыннарында 2,0 м дан артмаска тиеш.

13.14. Каберләрне койма белән тоту авыл жирлегә башкарма комитеты рөхсәте белән күмү өчен бирелгән жир кишәрлегә чикләрендә рөхсәт ителә. Жирләү урыны киртәсенә биеклегә 1 метрдан артык була алмый. Киртәләр күмү урыннары арасындагы техник юл территориясен биләргә тиеш түгел.

13.15. Авыл жирлегенә башкарма комитеты гражданның билгеләнгән кабер өстенә корылмалар өчен матди җаваплылык тотмый.

13.16. Авыл жирлегенә башкарма комитеты һәр кабер өстендәге корылманы (кабер ташын) урнаштыруны һәм алмаштыруны теркәп бара, бу хакта кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) теркәү кенәгәсендә (14нче кушымта) һәм күмүне теркәү турындагы тиешле таныклыкларда тиешле язма эшләнә.

Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) теркәү китаплары катгый һисаплылык документлары булып тора, даими саклау срогы булган эшләргә керә һәм муниципаль архивка даими саклауга тапшырыла.

13.17. Кабер өстендәге корылмалар (кабер ташларын) урнаштыруны теркәү китабына түбәндәге белешмәләр кертелә:

- 1) квартал, участок, кабер номеры;
- 2) вафат булушының (һәлак булушының) фамилиясе, исеме һәм әтисенә исеме;
- 3) кабер өстендәге корылманы (кабер ташын) урнаштыру датасы, анын зурлыгы, кабер ташы эзерләнгән материал;
- 4) кабер өчен җаваплы һәм кабер өстендәге корылманы (кабер ташын) урнаштыруга счет-казак биргән затның адресы һәм фамилиясе;
- 5) кабер өстендәге корылма (кабер ташларын) җитештерүченәң реквизитлары, аларны сатып алу (эзерләү) документлары нигезендә.

13.18. Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) һәм коймаларны куллану вакыты чикләнгән, моңа корылмаларны билгеләнгән төр типтә кешеләрнең сәламәтлегенә куркыныч тудыручы, тузган дип тану очраklары, күрше жирләү урыннарының сакланышын тәэмин итү очраklары керми.

13.19. Күмү урыннары территориясендә, иҗтимагый зиратның архитектур-ландшафт проектына ярашлы рәвештә, алга таба коймалар куймыйча күмү каралган, койма урнаштыру тыелган.

13.20. Һәйкәлләрне, стелны, мемориаль такталарны, истәлекле билгеләрне һәм башка кабер ташларын күмү урыны булмаган жирдә урнаштыру тыела.

13.21. Әлеге урында чыннан да күмелгән кешеләр турында мәгълүматны чагылдырмый торган язулы кабер корылмаларын урнаштыру яисә булган язу корылмаларына өстәү тыела.

13.22. Иске кабер корылмаларын (кабер ташларын) утильләштерү күмү мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт, башка ритуаль оешмалар тарафыннан түләүле нигездә башкарыла яисә жәмәгать зираты территориясеннән куму очен жаваплы зат тарафыннан мостэкыйль рэвештэ чыгарыла.

14. ЗИРАТЛАРГА БАРУ КАГЫЙДЭЛЭРЕ

14.1. Жәмәгать һәм дин тоту зиратларына керү тәртибе һәм кагыйдәләре зират территориясенә кергәндә урнаштырылган белдерүләр тактасына элөп куела.

14.2. Зиратлар килүчеләр өчен көн саен түбәндәге вакытта ачык:

- календарь елның май аеннан октябрь аена кадәр – 9.00 сәгатътән 19.00 сәгатъкә кадәр;

- календарь елның ноябрьдән апрель аена кадәр – 9.00.сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр.

14.3. Зират территориясендә килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

14.4. Зират территориясендә, шулай ук аның янындагы территориядә түбәндөгеләр тыела:

- авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештермичә генә һәйкәлне урнаштырырга, яңадан эшләргә һәм жиимерергә;

- һәйкәлләрне, зират жиһазларын бозарга, территорияне чүпләргә;

- зират территориясендә ул ябылганнан сон булырга;

- яшел утыртмаларны кисәргә, чөчәкләрне өзәргә, жиләк-жимеш жыярга, кабер участогында агачлар утыртырга;

- үз белдегең белән жирләү өчен бирелгән участокны билгеләнгән күләмәннән арттыруны;

- спиртлы эчемлекләр эчәргә, исерек хәлдә, наркотик яки токсик исерек хәлдә булырга.;

- эт йөртергә, йорт хайваннарын тотарга, кошларны тотарга;

- чаңгыда, чанада, велосипедларда, мопедларда, мотороллерларда, мотоциклларда йөрү;

- учак ягу, балчык, ком алу, агач кисү;

- грунт казу, төзелеш чүп-чарын һәм башка материалларны калдыру;

- эскәмияләр, өстәлләр урнаштыру, склеплар, башка кабер корылмалары төзүне үз белдегең белән башкару;

- жәмәгать тәртибен һәм зиратларның чисталыгын бозучы башка гамәлләр кылу.

14.5. Жәмәгать зиратларына килүчеләрнең хокуклары:

- әлеге нигезләмә һәм Россия Федерациясенәң гамәлдәге законнары таләпләре нигезендә каберлек урыннарын билгеләү;

- кабер участогында чөчәкләр утырту;

- һәйкәлләр, кабер корылмалары, коймалар, чөчәк түтәлләре һ. б. лар урнаштыру (алмаштыру) очракларында зират территориясенә бернинди тоткарлыксыз үтеп керү;

- килүчеләр-өлкәннәр һәм инвалидлар булса-жиңел транспортны зират территориясендә йөрү өчен файдалана алалар;

- Россия Федерациясенәң гамәлдәге законнарында каралган башка хокукларны гамәлгә ашырырга.

14.6. Чөчөклөр, жирлөү ритуалы предметлары һәм каберлекләрне төзөклөндөрү материаллары белән сөүдә итү бары тик авыл жирлеге башкарма комитетының язмача рөхсәте белән генә башкарыла ала.

15. ЖӘМӨГАТЬ ҺӘМ ДИНИ ЗИРАТЛАР ТЕРРИТОРИЯСЕНДӨ ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ ХӨРӨКӨТЕ ТӨРТИБЕ

15.1. Зиратлар территориясе буенча Шубан авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан расланган хәрәкәт схемалары һәм күрсәтелгән транспорт чараларының тукталышы чикләрендә махсуслаштырылган транспорт чаралары хәрәкәте рөхсәт ителә.

15.2. Автокатафалк, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт зиратка тоткарлыксыз бару хокукына ия.

15.3. Шубан авыл жирлеге башкарма комитеты зиратларда билгеле бер даталарга багышланган чаралар үткәргәндә, зиратта транспорт хәрәкәтенең аерым режимы кертелергә мөмкин.

15.4. Түбәндәге килүчеләр шәхси автотранспортта жәмөгәт зиратлары территориясе буенча тоткарлыксыз йөрү хокукына ия:

1) тиешле таныклыклар күрсәткәндә инвалидлар;

2) сәламәтлеге буенча мөстәкыйль йөрү мөмкинлеге булмаган өлкән яшьтөгә гражданныр.

15.5. Жәмөгәт зиратлары территориясе буенча башка транспорт чаралары хәрәкәте бары тик авыл жирлеге башкарма комитеты белән килешеп кенә рөхсәт ителә.

15.6. Жирлөү урыннарын төзөклөндөрү һәм кабер өсте корылмаларын (кабер ташларын) урнаштыру буенча эшләр башкарганда, транспорт чаралары, шул исәптән йөк автотранспорты жәмөгәт зираты территориясеннән жиңел автотранспорт һәм йөк автотранспортын кулланып, авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештереп башкарыла.

15.7. Кабер өемнәре (кабер ташлары), күрсәткечләре, баганалары, төзөклөндөрү объектлары һ.б. зыян күргәндә автотранспорт чаралары хужалары Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары белән билгеләнгән тәртиптә җаваплы.

16. ӘЛЕГЕ НИГЕЗЛӘМӘНЕ БОЗГАН ӨЧЕН ҖАВАПЛЫЛЫК

16.1. Әлеге Нигезләмәне бозган өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә җавап тота.

1 нче кушымта

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлек тәртібе һәм
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәгә

РӨХСӘТ

№ _____ « ____ » _____ 20__ г
үлгән кешене жирләүгә

Бирелде _____,
(мәрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме)
паспорт сериясе _____ № _____ бирелгән «__» _____

(кем тарафыннан бирелгән)

Яшәү урыны адресы: _____

Төркөлү урыны адресы: _____

Контакт телефоны: _____

Мөрхүмнең гәүдәсен (көлен) жирләүгә рөхсәт бирү турында бирелгән гариза
нигезендә _____,

(вафат булуының фамилиясе, исеме, әтисенең исеме)

(үлем датасы)

түбәндәге

адрес

буенча

урнашкан _____,

зиратында.

Жирләү өчен жир кишәрлеге күләме _____ кв. м.

Авыл жирлеге башлыгы _____

2 нче кушымта
Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлек тәртибе һәм
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәгә

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районының
_____ авыл җирлегә башлыгына

Паспорт _____ № _____
Бирелгән « _____ » _____

(көм тарафыннан бирелгән)

адресы: _____

Жирләүгә рөхсәт бирү турында Гариза

Үлгән кешене җирләүгә рөхсәт бирүгезне сорыйм

_____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме, улем датасы)

_____ зиратында, адрес буенча урнашкан:
(зиратнын исеме)

Дата « _____ » _____ 20 _____ г. _____ / _____ /
(имза) (Ф. И. А.)

Кушымталар:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Дата

имза

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе
һәм җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы
нигезләмәгә 3 нче номерлы кушымта

Каберлекләргә теркәү
китабы

_____ (торак пункт исеме)

_____ зираты

(исеме)

Башланган «__» _____ 20__ ел

Тәмамланган «__» _____ 20__ ел

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Теркә лү номер ы	Үлүчен ең тулы исеме	Үлүчен ең яше	Үлү вакы ты	Җирл әү выкыт ы	ЗАГС бүлеген нән үлем турынд агы таныкл ык номеры	Таныкл ыкны биргән ЗАГС	Кәбер казучының фамилиясе / күмүне башкаручы оешманың исеме	Учас ток номе ры	Җирләү өчен җаваплы кешенең тулы исеме

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлегә тәртибе
һәм җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы
нигезләмәгә 4 нче номерлы кушымта

ЖИРЛӘУ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК

Таныклык бирелгән гражданның _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Җирләүне теркәү турында _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

«__» _____ 20__ ел _____
(зиратның исеме)

Квартал номеры _____, сектор номеры _____, кәбер номеры _____
Кәбер ташы урнаштырылган һәм теркәлгән «__» _____ 20__ ел

_____ (кәбер ташының материалы)

Кәбернең зурлыгы һәм язу тексти башкарма комитет тарафыннан
расланган.

Инвентарь номеры _____

Авыл җирлегә башлыгы _____

Кушымта №5

эшчәнлек тәртибе турында нигезләмәгә
иҗтимагый һәм дини зиратлар
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы
_____ авыл жирлегә башкарма комитетына

_____ (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

паспорт сериясе, №, _____

_____ кайдан һәм кайчан бирелде

теркәлү адресы : _____

телефон: _____

ГАРИЗА

жирләү өчен урын бирү турында

Киләчәк жирләү / жирләү өчен урын бирүегезне сорыйм (ассызыкларга
кирәк) _____ зиратында,

(исеме, адресы)

зурлыгы

(_____) кв. метр.

Кушымта:

1. Паспорт күчермәсе.

2. Туганлыкны раслаучы документлар күчермәләре.

3. Үлем турында медицина таныклыгы / ГХАТ органнары тарафыннан
бирелә торган үлем турында таныклык.

" _____ " _____ ел

_____ / _____

(гариза бирүченең имзасы)

Кушымта №6

Дини зиратларны төзекләндерү иҗтимагый совет эшчәнлеге тәртибе
турындагы нигезләмәгә
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләренә
ДОКУМЕНТЛАР ИСЕМЛЕГЕ

Өлеге таныклана, дип _____, (Ф. и.)
Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы _____ авыл
жирлеге башкарма комитеты авыл жирлегенең жирләү, жирләү өчен рөхсәт алу
өчен түбәндәге документлар кабул итте:

№ п/п документ исеме листлар саны өстәмә мәгълүмат

Документлар тапшырылды: _____ / _____ / (имза)
(И.Фамилия)

Документлар кабул ителде: _____
/ _____ / (имза) (И. о. фамилиясе, вазыйфасы)
дата М.П.

Ижтимагый һәм дин тотучы
зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм
жирләү урыннарын карап тоту
кагыйдәләре турындагы Нигезләмәгә
7 нче кушымта.

КАРАР

№ ____ " ____ " _____ 20__ ел.

Гаилә (нәсел) жирләү өчен урын бирү турында

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Чепья авыл жирлеге
Башкарма комитеты _____ (Ф. и. о.)
зиратта гаилә (нәсел) жирләү өчен урын бирү турында
_____ (зиратның исеме, адресы)
гаризасын һәм гаризага кушып бирелә торган документларын:

_____
_____ карап тикшергәннән соң, авыл жирлеге
территориясендә ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм
жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы нигезләмәгә таянып
Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Чепья авыл жирлеге Советы
КАРАР БИРӘ:

1. _____ (Ф. и. о., паспорт
мәгълүматлары)
_____ (зиратның
исеме, адресы) зурлығы _____ булган гаилә (нәсел) жирләү урыны
бирергә.

Авыл жирлеге башлыгы

Иҗтимагый һәм дин тотучы
зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм
жирләү урыннарын карап тоту
кагыйдәләре турындагы Нигезләмәгә
8 нче кушымта.

КАРАР

№ ____ “ ____ ” _____ 20__ ел.

Гаилә (нәсел) жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Чепья авыл жирлеге
башкарма комитеты _____ (Ф. и. о.)
зиратта гаилә (нәсел) жирләү өчен урын бирү турында
_____ (зиратның исеме,
адресы) гаризасын һәм гаризага кушып бирелә торган документларын:

_____ караганнан соң, иҗтимагый һәм дин тотучы
зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм территориядә жирләү урыннарын карап тоту
кагыйдәләре турындагы нигезләмәгә таянып Татарстан Республикасы Балтач
муниципаль районы Чепья авыл жирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. _____ (Ф. и. о., паспорт
мәгълүматлары)
зиратта гаилә (нәсел) жирләү өчен
_____ (зиратның
исеме, адресы) урын бирүдән түбәндәге нигезләр
буенча: _____

_____ баш тартырга.

Авыл жирлеге башлыгы

дата М.П.

Ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе
һәм жириләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы
Нигезләмәгә 9 нчы кушымта

ТУФРАК (кремациядән соң вафат булган (үлгән) мәетенең жәсәдләре)
БИРУ ТУРЫНДА ТАНЫКЛЫК

Таныклык бирелде. (гр-ке) _____

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Туфрак салынган урнаны күмүне теркәү турында

(мәрхүмнең фамилиясе, исеме, атасының исеме, үлем датасы)

_____

(зиратның исеме)

№ _____ кварталы, № _____ секторы, № _____ кабере

Кремация турындагы документ "___" _____ 200___ г.

Теркәү № кремациясе _____

Надгробия урнаштырылган һәм теркәлгән

"___" _____ 200___ г.

(кабер ташлары материалы)

Кабер ташларының үлчәмнәре һәм язу текстлары администрация
тарафыннан килештерелгән.

Ижтимагый һәм дин тотучы зиратларның эшчәнлеге тәртибе
һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турындагы
Нигезләмәгә 10 нчы кушымта

АКТ N ____ " ____ " _____ 20 ел
күмү һәм кабер өсте корылмаларының торышын
карау _____
(комиссия әгъзаларының вазыйфасы, атасының исеме)

_____ (кайсы зиратта, үлгән кешенең фамилиясе, исеме,
атасының _____ исеме,
номеры) _____ квартал

Карар белән билгеләнгән

_____ комиссия әгъзалары: _____

инициаллар имзасы, фамилиясе _____

инициаллар имзасы, фамилиясе _____

инициаллар, фамилиясе,

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлеге тәртибе һәм җирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында Нигезләмә

Иске каберлекләр һәм кабер корылмалары теркәү китабы
(торак пункт исеме)

_____ авылы зираты

(исеме)

Башланган «__» _____ 20__ г.

Тәмамланган «__» _____ 20__ г.

1	2	3	4	5	6	7	8	
Язылу датасы, номеры	күмелгән затның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме	Үлем датасы	Квартал номеры, кабернең теркәү номеры	Күмелү өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм адресы	Күмелгән һәм кабер өстендәге корылмаларның торышы турында акт төзү датасы һәм номеры	Җирләнүдә трафарет чыгару датасы	Җирләү өчен җаваплы затка белдерү җибөрү датасы	V

12 нче кушымта

Ижтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлегә тәртибе һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында Нигезләмә

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы Шубан авыл жирлегә башкарма комитетына

_____ (фамилиясе, исеме, әтисенең исеме)

паспорт сериясе, номеры, _____

(кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)

Төркөлү адресы: _____

Телефон номеры: _____

КАБЕР ӨСТЕ КОРЫЛМАСЫН УРНАШТЫРУГА РӨХСӘТ БИРҮ ТУРЫНДА
ГАРИЗА

Күмелгән участка кабер өстенә куелган корылманы, киртәләргә урнаштырырга /алмаштырырга/ монтажларга /ремонтларга / (кирәген ассызыкларга кирәк) рөхсәт итүгезне сорыйм. _____ (күмелгән затның фамилиясе, исеме, әтисенең исеме) _____ елда, _____ участка, зиратның номеры _____ (зиратның исеме).

Кабердә _____ дип язылган

тузган, таушалган (башка вариантлар) әйберләр бар.

Кабер өсте корылмасының техник характеристикалары (кабер ташлары) яки киртәләр, шул исәптән күләме _____

Документлар күчermөләрeн беркетәм

1) _____;

2) _____;

Югарыда күрсәтелгән эшләр башкарылачак

_____ (эшләрне башкаручы, эшләрне үткөрү датасы)

Кабер өсте корылмасын урнаштыру буенча эшләрне үткөрү кагыйдәләре белән таныштым. Урнаштыру дәрәслеге өчен тулы җаваплылык тотам. Дәрес урнаштырылмаган очракта корылманы демонтажлау эшләрен үз хисабыма башкарырга әзер. Эшләр тәмамланганнан соң, төзелеш материалларының калдыкларын чыгарырга һәм күмелгән урынны, якин-тирә территорияне тәртипкә китерергә ышандырам.

_____

(гариза бирүченең имзасы)

_____

(мөрәҗәгать итүченен ф. и. о., тулысынча)

_____

(вакыты)

13 нче кушымта
иҗтимагый дини зиратларның
эшчәнлегә тәртибе һәм җирләү урыннарын карап
тоту кагыйдәләре турында нигезләмә

КАБЕР ӨСТЕ КОРЫЛМАСЫН (КАБЕР ТАШЫН) УРНАШТЫРУ (АЛМАШТЫРУ,
МОНТАЖЛАУ, ДЕМОНТАЖЛАУ, РЕМОНТЛАУ) ЯКИ КИРТӨЛӨРНЕ УРНАШТЫРУ
(АЛМАШТЫРУ, МОНТАЖЛАУ, РЕМОНТЛАУ) ӨЧЕН РӨХСӘТ

« ____ » _____ 20 ____

_____ Ф.И.
башкаручы тарафыннан күрсәтелә: кабер өстенә куелган корылманы
урнаштыру/алыштыру/монтажлау/ремонтлау яки киртөләрне (күкерт) яки
киртөләрне (ассызыкларга кирәк) башкарырга рөхсәт бирелә торган зат
күрсәтелә.

_____ Ф.И.
үз өстенә алган участка кабер өеме корылмасын урнаштыру бурычын үз өстенә
алган _____ үлчәүле _____,
җирләүне һәм каберләрне төзүне көйләүче законнар һәм муниципаль хокукый
актлар таләпләрен үтәү белән.

Авыл җирлегә башлыгы _____

14 нче кушымта
иҗтимагый һәм дини зиратларның эшчәнлеге
тәртибе һәм жирләү урыннарын
карап тоту кагыйдәләре турында нигезләмә

кабер өстендәге КИТАП корылмаларны (каберлекләрне) теркәү
_____ (торак пункт исеме)
_____ зират (исем)

Башланган «__» _____ 20__
Тәмамланган “__” _____ 20__

1	2	3	4	5	6	7	8	9
№	Күмелгән (күмелү ченең исеме фамилиясе)	Кабер кую коне	Квартал номеры	Сектор номеры	Кабер номеры	Ярус номеры	Таш материалы һәм күләме, һәйкәл Өзерләү чесе	Ф. и. о. - кабер өчен җаваплы зат адресы